

การปรับใช้ศิลปะการแสดงในการสื่อความหมายเพื่อการท่องเที่ยว กรณีศึกษาจังหวัดชุมพร
Adaptive Uses of Performing Arts for Tourism Interpretation : Case Study
of Chumphon Province, Thailand

อธิป จันทรสุริย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อได้แนวทางการปรับใช้ศิลปะการแสดงในการสื่อความหมายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านทรัพยากร 2 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว และข้อมูลด้านวัฒนธรรม โดยข้อมูลด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อมูลด้านวัฒนธรรม ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมในศิลปะการแสดงโนราจำนวน 4 คน ศิลปะการแสดงหนังตะลุง จำนวน 5 คน และระบำพื้นบ้านที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ จำนวน 1 คน หลังจากนั้นวิเคราะห์สรุปประเด็นข้อมูล (Thematic Analysis) ใช้การนำเสนอผลสัมภาษณ์แบบบรรยาย (Descriptive) และได้มีการประดิษฐ์ระบำชุด ชุมพรนิรมิต วิพิธทัศนาขึ้นใหม่ เพื่อเป็นตัวอย่างการปรับใช้ศิลปะการแสดงในการสื่อความหมายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร ซึ่งได้ทำการตรวจสอบคุณภาพสื่อศิลปะการแสดงที่ประดิษฐ์ขึ้นและการนำไปใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางการปรับใช้ศิลปะการแสดงในการสื่อความหมายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร จากการถอดบทเรียนการปรับใช้ศิลปะการแสดงในการสื่อความหมายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร

ผลการวิจัยพบว่า ศิลปะการแสดงโนราได้มีการประยุกต์ในเรื่องของการแต่งบทกลอนขึ้นใหม่ การประดิษฐ์ท่ารำ การประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ เครื่องดนตรี เป็นต้น ซึ่งการประยุกต์จะอยู่บนพื้นฐานความเป็นดั้งเดิมในศิลปะการแสดงโนราไว้

ศิลปะการแสดงหนังตะลุง นับได้ว่าเป็นศิลปะการแสดงที่ต้องมีการประยุกต์ศิลปะการแสดงของคนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อสร้างความสนใจให้กับผู้ชม ทั้งการแต่งบทกลอน เนื้อเรื่อง การร้องเพลงในระหว่างการแสดงหนังตะลุง เครื่องดนตรี และมีการประยุกต์ทำรูปหนังขึ้นใหม่ แต่อย่างไรก็ตาม ศิลปะการแสดงหนังตะลุงก็ยังคงยึดถือความเป็นดั้งเดิมของศิลปะการแสดงหนังตะลุงไว้

ระบำพื้นบ้านที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนมากที่สุดของการปรับใช้ ศิลปะการแสดงที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทั้งในเรื่องของการประดิษฐ์ท่ารำ คนตรี การประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ และเวลาที่ใช้ในการแสดงก็ต้องมีความกระชับ พอดี ซึ่งการประดิษฐ์ระบำพื้นบ้าน ขึ้นใหม่นั้นจะอยู่บนพื้นฐานความเป็นดั้งเดิมของศิลปะการแสดงนั้นไว้

ศิลปะการแสดงที่มีอยู่ในท้องถิ่นจังหวัดชุมพรทั้ง 3 ประเภท จำเป็นต้องมีการประยุกต์ ศิลปะการแสดงของตนเองให้เข้ากับสภาพสังคมในปัจจุบัน ทั้งนี้ก็เพื่อความอยู่รอด และสามารถ สืบทอดศิลปะการแสดงของตนเองซึ่งเป็นทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าต่อไปได้

คำสำคัญ : การปรับใช้ศิลปะการแสดง การสื่อความหมายเพื่อการท่องเที่ยว

Abstract

The research has an objective to seek Adaptive Uses of Performing Arts for Tourism Interpretation in Chumphon Province. The type of research is a qualitative research. The researcher collected data from two resources which are tourism data and cultural data. The tourism data was collected by reviewed in the literatures such as documents and related researches. While the cultural data was collected by in depth interviewed with the structure interview form, the researcher interviewed the stakeholder, 4 traditional Nora performances, 5 traditional shadow show performances and a local dance performance. The summarized and analyzed the interviewed data by using descriptive research writing. The researcher created the “Chumphon Nirimit Vipit Thadsana”, a kind of local dance performance, as an example of adaptive use the dancing performance to interpreted tourism resources in Chumphon Province. This performance was perform and reviewed in a tourism seminar in Chumphon Province to ensure the quality of performance in interpreted the tourism resources. The researcher trained the students to perform this local dance performance.

The research presented the Adaptive Uses of Performing Arts for Tourism Interpretation in Chumphon Province from extracting the research study process. The output of research found that the traditional Nora performance have been adapting and inventing in lyrics, the postures of dance, costumes, accessories and music instruments which has conserved the authenticity of traditional Nora performance.

The traditional shadow show performance has adapted performances continuously which need strategy to make an interesting to the audiences by adapting and inventing in lyrics, singing during the performance, music instruments and creating the shadow puppets which have conserved the authenticity of traditional shadow show performance.

The local dance performance is outstanding example to be seen that has adapted use performance in the local area by adapting and inventing in lyrics, the postures of dance, costumes, accessories, music instruments, controlling the time of performance to precise time which have conserved the authenticity of local dance performance.

Those performing arts in Chumphon Province are necessary to adapted to the social in a current time to survive and inherit their performances which are highly valuable tourism resources.

Key Word : Adaptive Uses of Performing Arts, Tourism Interpretation.